

Dienst Justitiële Inrichtingen
Ministerie van Justitie en Veiligheid

impact

“Samen zijn we krachtig genoeg om een duurzame én sociale stempel op de markt te drukken”

Een jaar inkopen met impact

Omslagfoto:
Marieke Duijsters

Afgeschreven kantoormeubilair kan nog jaren mee.
Lees alles over de aanpak van In-Made op pagina 15.

Woord vooraf

“Van potentie naar realisatie”

Met deze editie van ons magazine IMPACT tonen we impact die we met onze inkoop gerealiseerd hebben. In 2021 is na vijf jaar het inkoopbeleid vernieuwd, opgefrist en herschreven. Tijdens de leveranciersdag In december overhandigden we het eerste exemplaar van het inkoopbeleid aan de hoogste inkoopbaas van de Rijksoverheid, CPO André Weimar. Lees het verslag van deze dag verderop in dit magazine.

Samen met onze leveranciers hebben we oog voor onze maatschappelijke opdracht. Zaken die het dikwijls afleggen in procedures en als bijzaak gezien worden. Dat kan anders. We willen waarde toevoegen met onze uitgaven. Oog hebben voor re-integratie van gedetineerden en omzien naar de milieu-effecten van inkoop staan daarom in ons inkoopbeleid centraal.

In deze vijfde uitgave van IMPACT zetten we voor u een aantal mooie voorbeelden in het licht. Voorbeelden van inkopen met impact, met dank aan al die enthousiaste leveranciers én DJI-medewerkers die daaraan hebben bijgedragen.

Team inkoopbeleid & strategie
Directie Facilitair, Huisvesting en Inkoop
Dienst Justitiële Inrichtingen

A full-page photograph of Wim Saris, a middle-aged man with grey hair, wearing a dark suit, white shirt, and patterned tie. He is standing on a paved area next to a blue running track. In the background, there is a green artificial turf field, a chain-link fence, and a yellow building with several windows. The sky is blue with light clouds. A blue text box is overlaid on the left side of the image.

Wim Saris werd in mei 2022 directeur-generaal van DJI. We vroegen hem naar de impact van inkopen binnen DJI.

Wim Saris

Directeur-generaal DJI

“We kunnen het samen fiksen, ook als het even tegenzit”

De tijd dat inkooptrajecten een race to the bottom zijn bij de Rijksoverheid, is gelukkig voorbij, stelt Wim Saris vast. Sinds 1 mei is hij de nieuwe directeur-generaal van DJI. Hij ziet DJI en zijn leveranciers als strategisch partners. Dat vraagt om redelijkheid van twee kanten.

Hij is onder de indruk van de innovatieve samenwerkingsvormen met leveranciers die hij al tegenkwam in zijn korte tijd bij DJI. Zo is de koffie die hij op kantoor drinkt voor een eerlijke prijs ingekocht bij de koffieboer in Afrika en zijn de bonen gebrand door gedetineerden in Veenhuizen. Ook het nieuwe contract voor de voeding aan justitiabelen bevalt hem. En niet alleen omdat het tot minder verspilling en meer tevredenheid op de locaties moet leiden, maar ook omdat er flink wordt ingezet op het begeleiden van gedetineerden naar betaald werk. “Als grote speler op de aanbestedingsmarkt kunnen we onze marktmacht gebruiken om de samenleving een stukje de goede richting in te duwen.”

Denken is veranderd

Het denken over inkopen is veranderd, signaleert Wim: “De eerste jaren nadat het voor veel inkooptrajecten verplicht werd om Europees aan te besteden, kwamen aanbestedingen in essentie neer op: ‘hoe kunnen we zoveel mogelijk producten voor zo min mogelijk geld en gedoe binnenkrijgen?’. Het is dan puur een race to the bottom. De recente aanbesteding voeding is een voorbeeld van hoe het anders kan. Je ziet dan dat alle betrokkenen enthousiast zijn, omdat ze op hun denkkraft worden aangesproken. De realiteit is dat we met

het nieuwe contract duurder uit zijn dan met het vorige. Maar dat wordt gecompenseerd doordat er minder kostbare grondstoffen worden verspild, partijen investeren in social return en lokale bedrijven kunnen aanhaken.”

Samen kansen zien

Wat Wim leveranciers wil meegeven? “Ik zie ons graag als strategisch partners die samen kansen zien om de wereld een stukje beter te maken. Door mensen die een tijdje bij ons hebben verbleven een tweede kans te geven, maar ook door ons te helpen bij onze klimaatdoelstellingen. Dat vraagt om redelijkheid van twee kanten. Een leverancier die vier jaar lang volgens een vaste prijs producten moet leveren terwijl de grondstofprijzen door het dak gaan, dat is geen faire afspraak. Andersom zijn wij een organisatie waarin niet alle processen te plannen zijn. Dan verwacht ik ook niet dat de leverancier bij iedere tegenvaller aan de deur staat om af te rekenen. We kunnen het samen fiksen, ook als het even tegenzit.”

“Het denken over inkopen is veranderd”

Dankzij de inzet van aanbestedingsadviseur Eric Veltman (links) en productmanager Wendy Eijt (rechts op de foto) werden kluswerkzaamheden ingekocht met oog voor kleine ondernemers. Corina Rietveld won met haar klusbedrijf en schildert in PI Hoogvliet.

Corina Rietveld

Rietveld Schilders

DJI bindt kleine leveranciers dankzij regionaal aanbesteden

Voor kleine, niet-geplande kluswerkzaamheden doet de Dienst Justitiële Inrichtingen graag een beroep op lokale ondernemers. Corina Rietveld is één van hen. Met haar schildersbedrijf is ze al zo jaar kind aan huis in justitiële jeugdinrichting De Hartelborgt in Spijkenisse. En doordat DJI de kluswerkzaamheden regionaal heeft aanbesteed, blijft dat zo.

Tot vorig jaar contracteerden de DJI-locaties altijd rechtstreeks lokale partijen voor kleine kluswerkzaamheden. Maar omdat de totale kosten zijn toegenomen tot boven een drempelbedrag, was DJI verplicht de werkzaamheden Europees aan te besteden. Besloten werd een regionale aanbesteding uit te schrijven, verdeeld over 30 regionale percelen. Daarbij heeft DJI per regio één hoofdaannemer gecontracteerd, die op zijn beurt afspraken met maximaal twee onderaannemers heeft gemaakt. “We hebben geluisterd naar de behoeften van onze mensen op locatie”, vertelt Wendy Eijt, productmanager bij het Facilitair Bedrijf van DJI. “Zij werken graag met lokale bedrijven; die zijn snel ter plekke, weten de weg binnen de inrichting en weten precies welke spullen ze nodig hebben om die ene ruit op de afdeling te vervangen of dat muurtje over te schilderen.”

“Blij dat ik verder kan”

Het punt is dat kleine, lokale bedrijven vaak niet de capaciteit in huis hebben om zelf in te schrijven op een Europese aanbesteding. Erik Veltman, adviseur Europese Aanbestedingen van DJI: “Om het bedrijven makkelijker te maken, hebben we een handleiding opgesteld. Daarin hebben we duidelijk

aangegeven wat ze precies moesten invullen. We hebben alle partijen zo goed mogelijk begeleid.” Voor De Hartelborgt is uiteindelijk een overeenkomst gesloten met hoofdaannemer Blokland Interieurbouw. Corina’s schilderbedrijf, Rietveld Schilders, is één van de twee onderaannemers. “Ik ben heel blij dat ik hier verder kan”, verzucht ze: “70 procent van mijn werktijd breng ik hier door. Ik ken de weg, heb zelfs mijn eigen sleutels. Het is fijn om te merken dat de collega’s van DJI ook blij zijn dat ik hier kan blijven werken.”

Paperassenwinkel

Een regionale aanbesteding bleek de oplossing om te kunnen blijven werken met lokale leveranciers. Die hoeft je niets uit te leggen over het werk dat gedaan moet worden, maar zij weten vaak geen raad met de paperassenwinkel die een Europese aanbesteding met zich meebrengt. In dit geval heeft de hoofdaannemer zich administratief laten ondersteunen door een partij die ervaring met aanbestedingsdocumenten heeft. Ondertussen weet Corina alweer wat haar volgende klussen zijn: “Bij de entree moet geschilderd worden en ik ga sauzen op twee afdelingen.”

“We hebben geluisterd naar onze mensen op locatie”

Stephanie Denissen (Ministerie van Defensie), Theresia Grevinga (Saxion), Aletta Westra (Ministerie van Defensie) en Jens Oelerich (Saxion), werken samen aan het gebruik van gerecyclede vezels in de handdoeken van DJI.

Aletta Westra

Systemspecialist categorie Bedrijfskleding van het Rijk

“We meten het gehalte gerecyclede vezels”

Samen met het Ministerie van Defensie koopt DJI handdoeken in waarin gerecycled textiel is verwerkt. Een nieuwe testmethode, ontwikkeld door Saxion Hogeschool, maakt het mogelijk om de aanwezigheid van gerecycled textiel in de handdoeken met grote precisie vast te stellen. Een doorbraak in een inkoopcategorie die snel verduurzaamt, aldus Aletta Westra, systeem-specialist categorie Bedrijfskleding van het Rijk.

In de inkoopcategorie Bedrijfskleding waren de handdoeken de eerste items die al sinds 2015 uit gerecyclede content bestaan. Sinds 2020 is ook DJI aangehaakt op het inkoopproces, dat onder leiding staat van het Ministerie van Defensie. “Toen we er in 2015 mee startten, was de markt er ondersteboven van”, herinnert Aletta Westra zich. “Dat gaat jullie nooit lukken”, kreeg ik van potentiële leveranciers te horen toen we bekendmaakten handdoeken met *post consumer* gerecycled textiel in te willen kopen. We zijn nu wat jaren verder en de markt is totaal veranderd. Leveranciers die toen niet konden inschrijven bij gebrek aan een passend duurzaam aanbod, zijn nu allemaal een stuk verder.”

Op blauwe ogen geloven

Handdoeken lenen zich goed voor gerecyclede content, legt textieltechnoloog Aletta uit: “Het is een basisdoek met een lussendraad erdoorheen die het vocht vasthoudt. Voor die lussendraad kun je prima *post consumer* gerecycled textiel gebruiken. Alleen: hoe weet je nu dat het gerecyclede gehalte in de handdoeken die DJI inkoop overeenkomen met de specificaties die de leverancier heeft opgegeven? Daarvoor wordt procescontrole,

ook wel *chain of custody*, toegepast. Dit leidt ertoe dat we een leverancier soms op zijn blauwe ogen moeten geloven.”

Drie testen

Binnenkort heeft Aletta een betrouwbaardere manier om vast te stellen hoeveel gerecycled textiel er in een handdoek zit. Saxion Hogeschool werkt hard aan een testmethode waarmee veel preciezer kan worden gemeten hoeveel gerecyclede content er in een handdoek zit. En niet alleen dat, de methode geeft ook antwoord op de vraag of het pre- of post-consumer materiaal is. “De methode bestaat uit drie testen”, legt Aletta uit. De eerste test toont de vezellengte aan, met de tweede test worden de uiteinden van de vezels microscopisch in beeld gebracht en de derde test meet de slijtage van de vezels.”

Prikkel

Verduurzaming kan niet zonder betrouwbare meetgegevens, benadrukt ze: ‘Je moet weten wat het inkoopbeleid oplevert aan duurzaamheids-winst. Met testmethodes als deze wordt dit objectief meetbaar. En daar kan dan weer een sterke prikkel van uitgaan richting leveranciers.”

“Handdoeken lenen zich goed voor gerecycled materiaal”

Irma Ernes, Loes Mik en Eva Loopik (vlnr) doorlopen alledrie het Nationaal Energietraineeship. Voor DJI werkten ze aan het afscheid van de wegwerpbeker.

Loes Mik, Irma Ernes en Eva Loopik

Nationaal Energietraineeship

Weg met het wegwerpbekertje

DJI'ers drinken jaarlijks 11,4 miljoen wegwerpbekertjes koffie leeg, die uiteindelijk in een verbrandingsoven eindigen. Hoogste tijd om ons koffiegedrag te verduurzamen, vinden de trainees Loes Mik, Irma Ernes en Eva Loopik. PI Ter Peel is de pilotlocatie.

Het Nationaal Energietraineeship is bedoeld voor jonge mensen die de energietransitie in Nederland willen vormgeven. De trainees werken bij verschillende organisaties en worden op projectbasis aan elkaar gekoppeld. Loes Mik vult haar traineeship in bij DJI. “Er zit een nieuwe aanbesteding voor keukendisposables aan te komen. En vanaf 2024 verbiedt de EU het gebruik van wegwerpbekertjes. Een goede reden dus om na te denken over een goed alternatief.”

Van porselein tot lucky cup

Tijdens de DJI-leveranciersdag eind 2021 beloofde de vestigingsdirecteur van PI Ter Peel te werken aan een afvalvrije inrichting. Een goede aanleiding voor de drie trainees om daar te beginnen. Omdat de wegwerpbekers vooral door medewerkers worden gebruikt, is hun pilot vooralsnog gericht op de kantoorafdeling van de inrichting. De koffiedrinkers op deze afdeling testen verschillende duurzame alternatieven voor de wegwerpbeker: de porseleinen mok, de glazen koffiebeker en de vaatwasbestendige lucky cup gemaakt van koffiedik.

Revolutie van binnenuit

Afscheid nemen van wegwerpbekertjes: het lijkt misschien een druppel op een gloeiende plaat. “Maar juist die kleine initiatieven helpen in het bewustzijn en kunnen een revolutie van binnenuit

in gang zetten”, betoogt Eva Loopik, die als adviseur Missiegedreven Innovatie bij Bax & Company werkt. “En vergis je niet”, vult Loes aan: “Vervang je die 12 miljoen wegwerpbekertjes door 25 duizend herbruikbare bekers, dan levert dit een jaarlijkse besparing van 58 duizend kilo CO₂-uitstoot op. Dat staat gelijk aan 41 keer van Amsterdam naar Kaapstad vliegen.” Ook Irma Ernes, projectmedewerker Duurzaamheid bij adviesbureau Kragten, vindt dat kleine beetjes als deze wel degelijk helpen: “Zet je kleine stappen, dan kun je op meer draagvlak rekenen. Daarbij komt dat de inzichten die we nu in PI Ter Peel opdoen, ook in andere inrichtingen goed bruikbaar zijn.”

Volgend project: de duurzame gevangenis?

Op naar het volgende gezamenlijke traineeship-project buiten DJI, al blijft DJI voor Loes voorlopig nog haar thuisbasis. Zij ziet graag dat er meer van dit soort praktische projecten komen. Of de drie een idee hebben voor een ander uitdagend project binnen DJI? Eva heeft er wel een: “Het lijkt me heel tof om één gevangenis totaal te verduurzamen, van zonnepanelen op het dak tot duurzame bouwmaterialen en meer groen in en rond het gebouw. Zo'n duurzame gevangenis kan dan als voorbeeld voor andere locaties dienen.”

“Juist kleine initiatieven kunnen een revolutie in gang zetten”

Salesmanager Karin van Oevelen van Yourgift heeft een mooie baan. 3% van de aanschafprijs van de YourGift Cadeaukaart geeft ze weg aan goede doelen. In het geval van DJI aan Digisterker.

Karin van Oevelen

Salesmanager YourGift Cards

Opsteker voor digitaal lesprogramma

Stichting Digisterker ontwikkelde in 2020 een educatief programma waarmee gedetineerden hun online vaardigheden kunnen versterken. Ondanks een positief verlopen pilot was er geen geld beschikbaar voor een vervolg. Totdat Karin van Oevelen van YourGift Cards als reddende engel ten tonele verscheen.

Ze geeft direct toe dat ze voor eigen parochie preekt. Maar Karin van Oevelen, salesmanager van YourGift Cards, zou het wel van de daken willen schreeuwen: iedere organisatie die zijn personeel wil trakteren op een cadeaukaart als kerstgeschenk, zou moeten kiezen voor de YourGift Cadeaukaart. “Wat de kaart bijzonder maakt, is dat de afnemer 3 procent van de totale aanschafprijs van ons retour ontvangt als gift voor een zelf te bepalen goed doel of maatschappelijk project.”

Winnende doelpunt in blessuretijd

Bij flinke aantallen tikt die bonusgift aan. Zo kon Karin in 2022 een cheque van ruim 28 duizend euro overhandigen. Tot grote vreugde van Kim Keijzers van Stichting Digisterker wordt dit grotendeels besteed aan het uitrollen van het lesprogramma ‘werken met de e-overheid’. “In 2020 hebben we met DJI een proef gedraaid in drie PI’s om gedetineerden te leren hoe ze allerlei zaken online moeten regelen die nodig zijn om terug te keren in de samenleving. We hebben samen met DJI geprobeerd om financiering voor de landelijke uitrol te vinden, maar daar was op dat moment helaas geen financiële ruimte voor, waardoor de proef dreigde te stranden.” De donatie van YourGift Cards voelt voor

Digisterker als het winnende doelpunt diep in blessuretijd: “Karin kwam het bedrag persoonlijk overhandigen, alsof ze van de Postcodeloterij was.”

Donatie komt goed terecht

“Als bedrijf willen wij goeddoen voor de samenleving, daar ligt ons hart”, benadrukt Karin. “Het is mooi dat Stichting Digisterker het programma nu in alle PI’s kan gaan inzetten. Ik weet dat onze donatie goed terecht komt. Dankzij dit educatieve programma leren gedetineerden vaardigheden waarmee de stap naar buiten makkelijker wordt. Dat is niet alleen goed voor hen, maar voor de samenleving als geheel.”

Het allerliefst ziet Kim dat er voor de komende jaren structurele financiering voor het programma komt: “Maar ik wil vooral benadrukken hoe ontzettend gelukkig we zijn met hun onvoorwaardelijke steun.”

“Gedetineerden leren vaardigheden waarmee de stap naar buiten makkelijker wordt”

*Erwin Abbink, hoofd Arbeid van PI Almelo en
Henk Kuiper, werkmeester arbeid PI Almelo
maken in opdracht van Gispén in werklocatie
De Fabriek van oude werkplekken nieuwe, die weer
jaren mee kunnen.*

Erwin Abbink

Hoofd Arbeid PI Almelo en locatie de Fabriek

Afgeschreven bureaus kunnen nog jaren mee

800 afgeschreven werkplekken worden in Almelo gedemonteerd om tot zit-stawerkplekken omgetoverd te worden. Het is een samenwerking tussen DJI, werklocatie De Fabriek en Gispen die voor alle betrokkenen naar meer smaakt. “Dit moet een structurele goederenstroom worden.”

De Fabriek is een externe werklocatie voor gedetineerden die deelnemen aan een penitentiair programma én anderen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Onder regie van In-Made, het werkbedrijf van DJI, en ondersteund door verschillende instanties wordt daar hard gewerkt aan de re-integratie van mensen. Erwin Abbink is hoofd Arbeid van PI Almelo en locatie de Fabriek. Op zoek naar een opdrachtgever voor uit te besteden werk kruiste zijn pad dat van Robbert de Jonge, senior projectmanager Circulaire Economie bij designmeubelfabrikant Gispen. Robbert vertelt hoe dat verliep: “We zien het als onze opdracht om de waarde van gebruikte grondstoffen zo hoog mogelijk te houden. Toen er een partij van 800 afgeschreven bureaus langs kwam, hebben wij onderzocht of we die konden ombouwen tot zit-staplekket. Dat wilden we ook zo sociaal mogelijk doen. Via-via kwamen we bij Erwin terecht.”

Gedemonteerd en geormerkt

Lang verhaal kort: op dit moment worden de 800 werkplekken in de Fabriek gedemonteerd. Erwin: “In Almelo hebben we niet alleen de ruimte, maar hebben we ook de kennis en expertise om dit soort opdrachten goed uit te kunnen voeren. Bij ons wordt alles gedemonteerd en geormerkt. Alle materialen die worden hergebruikt, worden als

bouwpakket in een IKEA-doos gestopt. Daardoor kunnen we in één vervoersbeweging veel meer bureaus op de plaats van bestemming krijgen.”

Herman Gorter

Een van die bestemmingen is Herman Gorter, de nieuwe centrale ontmoetingslocatie van het Rijk vlakbij Utrecht Centraal. Robbert: “Er komen daar 1.300 werkplekken en 1.000 vergaderplekken. Ons doel is om dit gebouw duurzaam in te richten met gerevitaliseerd meubilair.” Hij voegt eraan toe dat de vraag naar dit soort meubilair groot is. Betekent dit dat de Fabriek de komende jaren zijn handen vol blijft hebben aan werkplekken van Gispen? “Dit moet een structurele goederenstroom worden voor de Fabriek. Samen met Gispen hebben we al tienduizenden werkplekken een nieuw leven gegeven.”

Een andere weg dan die van hergebruik is er niet, weet hij: “Het idee dat je een bureau na gebruik weggooit, terwijl de materialen nog prima zijn, is niet vol te houden. Die 800 gerevitaliseerde werkplekken leveren een CO₂-besparing op die gelijk staat aan 392 keer naar Parijs vliegen of 560 zonnepanelen die een jaarlang stroom opwekken. Circulariteit is echt niet moeilijk, we hoeven het alleen maar te doen.”

“Een andere weg dan die van hergebruik is er niet”

DJI-leveranciersdag 2021: nog 8 jaar tot 2030

Terwijl regeringsleiders in Glasgow overlegden over een nieuw mondiaal klimaatakkoord, ging de Dienst Justitiële Inrichtingen aan tafel met zijn leveranciers. Doel: samen bedenken hoe de kennis en ervaring van leveranciers kan worden ingezet om de grootste uitdaging van deze tijd te tackelen. En het kán, zo was ieders overtuiging in Driebergen.

Weervrouw en inspirator Helga van Leur opende de middag in congressentrum Antropia met een krachtig betoog om de aanwezigen te motiveren tot een flinke stap extra. “We doen niet genoeg om de opwarming van de aarde te stoppen”, hield zij de zaal voor. Op dit moment stevenen we af op een temperatuurstijging van gemiddeld 2,7 graden in 2100, hoger dan de maximaal 2 graden die in de Klimaatakkoorden van Parijs was afgesproken. En veel hoger dan de 1,5 graad die nodig is om de gevolgen van klimaatverandering nog enigszins te beperken. Om het beeld nog wat somberder te maken: ons land warmt dubbel zo hard op als het wereldgemiddelde en door de zeespiegelstijging zijn we als deltagebied extra kwetsbaar.

Samenwerken en integreren

Wil de overheid de doelstellingen uit het klimaatakkoord halen, dan moet zij de komende acht jaar vol aan de bak. Oók de Dienst Justitiële Inrichtingen: met 50 locaties, 13.500 medewerkers en een jaarlijkse instroom van 37.000 justitiabelen heeft DJI een flinke ecologische voetafdruk. Het is mooi om doelen te stellen, meent Van Leur, maar: “Ons gedrag bepaalt uiteindelijk hoeveel impact maatregelen gaan hebben. Blijf niet op je eigen afdeling zitten. Probeer met anderen samen te werken en te integreren. Deze dag is daar een mooi voorbeeld van: jullie zitten samen aan tafel. Bedenk wat jullie samen kunnen doen om de klimaatdoelen te halen.”

Verdiepende sessies

Met die opdracht gingen de deelnemers in zes verdiepende sessies in gesprek met elkaar. Over hoe je in 8 stappen tot circulair inkopen komt, bijvoorbeeld. Waar de beste kansen liggen om de voetafdruk van de overheid te verkleinen. Hoe je een gevangenis hittebestendig maakt. Welke rol inkopers spelen in de klimaattransitie en welk instrumentarium zij kunnen gebruiken. En hoe je de innovatiekracht van de markt ten volle kunt benutten door op een heel andere manier te gaan aanbesteden. De sessies leverden een flinke lijst met actiepunten op. Met als belangrijke oproep aan DJI en leveranciers: begin nu, blijf niet hangen in visieontwikkeling en ga versnellen. Erwin van Gorkum, hoofd afdeling Inkoop Uitvoeringscentrum van het DJI Shared service center, maakte het concreet: "Mail mij, dan maken we een afspraak en bespreken we wat we samen beter kunnen doen. Laten we niet drie jaar wachten tot het contract is afgelopen."

Nieuw inkoopbeleid DJI

Tijdens het slotakkoord van de leveranciersdag introduceerde Wolter van der Vlist, adviseur Inkoopbeleid & Strategie, het nieuwe inkoopbeleid

van DJI. "In 2015 constateerden we met enige schaamte dat ons inkoopbeleid niet was verbonden aan onze maatschappelijke opdracht: gedetineerden helpen na vrijlating een maatschappelijk bestaan op te bouwen. Die constatering heeft geleid tot nieuw beleid: inkopen met impact. We zijn gaan pionieren met leveranciers. Nu zijn we vijf jaar verder en hebben we ook het klimaatbeleid stevig verankerd in ons inkoopbeleid."

Beleid is nodig, maar het is ook geduldig, constateerde Bart Coojmans, coördinerend directeur Inkoop bij de Rijksoverheid. Hij riep inkopers en leveranciers dan ook op om aan de slag te gaan: "Bespreek wat je samen uit het lopend contract kunt halen. Inkoop kunnen we als hefboom gebruiken, maar onze leveranciers leveren de daadwerkelijke bijdrage aan onze klimaatdoelstellingen. Zij kennen hun markt. Wij staan open voor hun ideeën."

"Ons gezamenlijke gedrag bepaalt de impact"

Als jarenlange leverancier voor DJI werkt Karin van Olfen van De Ridder B.V. dagelijks aan het realiseren van maatschappelijk impact.

Karin van Olfen

Commercieel manager van De Ridder B.V.

Ex-gedetineerden welkom

De Ridder B.V. is al jaren leverancier van onder andere DJI. Het bedrijf levert onder meer sportartikelen, hobbyartikelen, huishoudelijke producten, verzorgingsproducten en gedetioneerdenkleding. Maar de band gaat verder: op de productieafdeling is standaard een werkplek voor een ex-gedetioneerde beschikbaar.

Karin van Olfen, commercieel manager van De Ridder B.V., liet in een vorige editie van IMPACT al weten open te staan voor het idee om ex-gedetineerden in dienst te nemen. Dit kreeg navolging: een eerste ex-gedetioneerde heeft op de productieafdeling zijn eerste werkervaring na detentie opgedaan. “Ons bedrijf is erop ingericht. In onze productieafdeling heeft 80 procent van de mensen een afstand tot de arbeidsmarkt. Van mensen met een stoornis in het autistisch spectrum tot collega’s met een drugsverleden. Iedereen krijgt intensieve begeleiding op de werkplek en we bouwen de intensiteit van het werk rustig op.”

Goede contacten met JC Zaanstad

Voor de betrokken medewerker bleek het werk uiteindelijk toch te zwaar, omdat hij door het vele staan lichamelijke klachten kreeg. Voor het bedrijf uit Assendelft geen reden om in het vervolg dan maar af te zien van het idee om ex-gedetineerden een kans te geven. Inmiddels loopt er een tweede sollicitatieprocedure met een kandidaat. De Ridder B.V. onderhoudt goede contacten met het Justitieel Centrum Zaanstad, een paar kilometer verderop: “Als onder de gedetineerden die bijna vrijkomen geschikte kandidaten voor een functie bij ons zijn, schakelen we met elkaar.”

Betaald werk als pijler

Kansen bieden aan mensen met een krasje, het past in de filosofie van het bedrijf. “Iedereen die uit detentie komt, heeft een traject doorstaan waardoor hij of zij weer naar buiten mag. Ze verdienen een nieuwe kans. Betaald werk is dan een van de belangrijkste pijlers waardoor iemand weer zijn draai in de maatschappij kan vinden. Door als bedrijf open te staan voor deze mensen en zo bij te dragen aan een betere toekomst, doen we recht aan hen, maar ook aan de maatschappij.”

Stichting Goal en Werk via Sport

Het bedrijf is daarnaast sponsor van Stichting Goal en Werk via Sport, die zich richt op gedetineerden en ex-gedetineerden met meer dan gemiddeld voetbaltalent. “Deze stichting ondersteunen we al jaren. Zo hebben we onlangs nog kledingpakketten beschikbaar gesteld aan deelnemers van een traject van de stichting. Dat doen we ook met het programma Werk via Sport. We staan ook geregeld langs de lijn om de voetbalteams aan te moedigen. Aan dit soort mooie initiatieven leveren we graag een bijdrage.”

“Als er geschikte kandidaten zijn, schakelen we met elkaar”

Martin Versteeg, van PI Vught en Guido Huizink van Dintex gebruiken de speciale retourbakken om textiel een tweede leven te geven.

Making plastic packaging too good to waste

Schoeller Allibert
Boxerpac 2.0

Making plastic packaging too good to waste

Martin Versteeg en Guido Huizink

PI Vught en Dintex

Tweede leven voor afgedankt bedlinnen

Beschadigd of sterk vervuild bedlinnen verdwijnt vanuit de wasserij in PI Vught niet meer naar de verbrandingsoven. Textielgroothandel Dintex, leverancier van bedlinnen voor DJI, zorgt ervoor dat het afgekeurde textiel een tweede leven krijgt.

In de aanbestedingsprocedure voor linnengoed nodigde DJI leveranciers uit om met duurzame ideeën te komen. Dintex, het bedrijf dat het contract voor het linnengoed uiteindelijk gegund kreeg, kwam met een plan om afgekeurd bedlinnen retour te nemen en te hergebruiken. Sinds een tijdje staan er daarvoor grote bakken in de wasserij van PI Vught. “Het gaat om flinke aantallen”, vertelt Martin Versteeg van PI Vught. “Al het linnengoed wordt eerst gewassen en gesorteerd door onze gedetineerden. Wat te sterk is vervuild of is beschadigd, wordt in de speciale bakken gegooid die Dintex bij ons heeft neergezet.”

In palletboxen retour

Het bedlinnen dat Dintex aan DJI levert, bestaat uit gerecycled katoen waar gerecycled polyester aan is toegevoegd om de stof de vereiste stevigheid te geven. Soms is linnengoed te vervuild of te beschadigd om nog opnieuw te worden gebruikt. Dit afval ging tot voor kort richting de verbrandingsoven. Dintex voert het nu weer terug het productieproces in, legt Guido Huizink van de textielgroothandel uit: “Het textiel dat bij DJI aan het eind van zijn levenscyclus is gekomen, halen we in palletboxen retour. Wij persen het in balen en sturen het naar het recyclingbedrijf Frankenhuis. Dit bedrijf zorgt ervoor dat het textiel weer als grondstof kan worden gebruikt.”

Nieuwe garens

Nu wordt het gerecyclede textiel uit de wasserij volgens Guido vooral nog gebruikt als isolatiemateriaal in de auto-industrie en in geluidsinstallaties. “Binnenkort gaan onze fabrieken in Azië er nieuwe garens voor de textielindustrie van maken. Dan is de cirkel rond.” De katoenbranche werkt hard aan verbeteringen, ziet hij. “De markt eist het ook. Zo werken we samen met een grote linnenverhuurder die hun bestaande textielpakket nu uit gerecyclede materialen heeft opgebouwd. We werken daarnaast alleen samen met fabrieken die goed omgaan met hun personeel en strenge milieunormen hanteren.”

Van 27 naar 7 kilo CO₂

Ondertussen is hij trots op de duurzaamheidswinst die nu al is geboekt met het gerecycled bedlinnen voor DJI: “Voor de productie van een traditioneel katoenen dekbedovertrek werd 27 kilo CO₂ uitgestoten. Voor de nieuwe variant met een mix van *post consumer* katoen en polyester is die nog maar 7 kilo. Daarbij is nog niet meegerekend dat er minder water nodig is in de wasserij en dat er minder energie nodig is voor het drogen.”

“Van 27 naar 7 kilo CO₂ per dekbedovertrek”

Ramona Apostol, senior adviseur inkoopbeleid & strategie van DJI en haar Griekse collega Maria Kampa (op de laptop) met wie ze samenwerkt in een Europees publiek-privaat consortium rondom drugsdetectie.

Ramona Apostol

Senior adviseur Inkoopbeleid en Strategie DJI

Meer grip op drugs door Europese samenwerking

Drugs in detentie leidt tot onveiligheid voor personeel en gedetineerden en bemoeilijkt de re-integratie. Met subsidie van de Europese Commissie werkt DJI in een Europees publiek-privaat consortium aan een nieuwe aanbesteding voor de inkoop van innovatieve drugsdetectieapparatuur.

“Technologisch kan er al veel meer dan er op dit moment in de praktijk wordt toegepast”, zegt Ramona Apostol, senior adviseur Inkoopbeleid en Strategie bij DJI. “Denk aan geavanceerde stralings-apparatuur om bagage te doorzoeken, radiogolven om drugs op het lichaam op te sporen en slimme algoritmen die afwijkend gedrag in beeld brengen.”

Alle gaten dichten

Het project is begin dit jaar gestart met het in kaart brengen van de behoeften. Vervolgens wordt gekeken welke technologie of combinatie van technologieën functioneel het meeste oplevert afgezet tegen de kosten. Ramona: “Op basis van de cases die in de praktijk het vaakst voorkomen willen we een ‘toolbox’ aan apparatuur vaststellen waarmee we alle gaten in de detectie kunnen dichten.” “Het project verbetert het vermogen van gevangenen om drugs op te sporen door innovatie en gedeelde kennis te bevorderen en tegelijkertijd schaalvoordelen te creëren”, voegt Maria Kampa van het Griekse onderzoeksinstituut KEMEA toe.

Eerst testen, dan opschalen

Na een marktconsultatie is het de bedoeling dat de aanbesteding dit najaar wordt gepubliceerd. De uiteindelijke contracten moeten ruimte bieden aan innovatie, benadrukt Ramona: “Hebben we

eenmaal leveranciers geselecteerd, dan gaan we eerst samen een validatiefase in. In die fase gaan we verschillende oplossingen op kleine schaal in een inrichting testen. Werkt het goed, dan schalen we op. Het betekent ook dat leveranciers de tijd krijgen om technologie te verbeteren. Denk aan het trainen van algoritmen op basis van nieuwe data uit DJI en onze collega’s uit het buitenland, waardoor we nieuwe typen drugs kunnen opsporen.”

Vanaf 2023

De ondertekening van de contracten staat gepland voor 2023. Vanaf dat jaar moet de nieuwe detectieapparatuur zijn intrede in de inrichtingen maken. Ramona plaatst wel meteen een kanttekening: “Met het beschikbare budget kunnen we niet direct alle locaties uitrusten met de meest geavanceerde oplossingen. Het ligt voor de hand dat we die eerst gaan inzetten op de plekken waar de problemen het grootst zijn.”

Meer veiligheid, betere re-integratie

Uiteindelijk moet het project leiden tot meer veiligheid voor personeel en gedetineerden in de inrichtingen, benadrukt ze: “Als we de hoeveelheid drugs in inrichtingen kunnen verminderen, dan kunnen we beter werken aan re-integratie. Crimineel handelen binnen de inrichting neemt dan af, er is minder agressie en gedetineerden zijn gezonder doordat ze minder troep binnenkrijgen.”

“We willen alle gaten in de detectie dichten”

Rinco van der Baan sluit trainingen voor jongeren van Buro Acting dikwijls af met een ijsbad. Samen met Hilal Makhoukhi van CurrentWerkt geven ze de training Back on Track.

Hilal Makhoukhi en Rinco van der Baan

CurrentWerkt en Buro Acting

Back on track

Trainer en acteur Rinco van der Baan van Buro Acting ontwikkelde een training voor jongeren met een detentieachtergrond. Deze jongeren worden door CurrentWerkt naar een betaalde baan geleid. “Het is mooi om jongeren zelfvertrouwen en verantwoordelijkheidsgevoel te kunnen meegeven.”

“Ik zit nog na te genieten”, zegt eigenaar Hilal Makhoukhi van uitzendbureau CurrentWerkt aan het begin van het gesprek. Trots toont hij de bokaal die hij de dag ervoor uit handen van burgemeester Aboutaleb ontving als winnaar van de Nieuwe Heldenprijs, de Rotterdamse onderscheiding voor het bedrijf met de grootste maatschappelijke impact.

Hilal heeft zelf een detentieachtergrond en besloot op een zeker moment zijn frustratie, woede en teleurstelling om te zetten in brandstof. Vier jaar geleden richtte hij CurrentWerkt op, een uitzendbureau voor mensen met een detentieachtergrond.

Verkeerde afslag

Rinco van der Baan werkt al dertig jaar in opdracht van DJI, eerst als trainingsacteur die speciaal gecast werd voor de rol van boefje (“Dat scheen ik goed te kunnen”). Later zette hij een eigen acteursbureau op. In opdracht van het Opleidingsinstituut van DJI traint hij DJI-medewerkers bijvoorbeeld in het omgaan met weerstand en agressie. Toen hij in het kader van een aanbesteding voor DJI moest aangeven of hij ook iets kon teruggeven aan de maatschappij, nam hij contact op met CurrentWerkt. “Zelf heb ik ook

ooit op het punt gestaan een verkeerde afslag te nemen in plaats van rechtdoor te gaan. Ik voel de pijn, het gevoel onrecht te worden aangedaan, de worsteling.”

Zelfcontrole

In de training Back on Track laat hij een groep jongeren werken aan hun zelfcontrole: “Hoe kun je effectief communiceren als je het ergens niet mee eens bent en voorkom je dat ergens een kantoor binnenstormt om je verhaal te doen? Ik laat ze ervaren hoe ze hun gedachten kunnen sturen, welke rol ademhaling en spierspanning spelen en laat zien wat non-verbale communicatie doet. De training sluit ik af met het ijsbad, als metafoor om je over je koudwatervrees te zetten.”

Ook binnen de muren?

De klik met de jongens was onmiskenbaar, zag ook Hilal. Hij ziet dan ook graag dat de training van Rinco een vaste plek krijgt in het traject dat hij zijn jongeren aanbiedt. Maar hij ziet meer mogelijkheden: “Waarom doen we dit ook niet binnen de muren van de inrichting om gedetineerden alvast te laten ervaren wat er op hen afkomt als zij weer buiten staan en een baan moeten zoeken?”

Rinco: “Kom maar op!”

“Ik voel de pijn, de worsteling”

Thom Feddema (met pet) van het Facilitair Bedrijf in PI Veenhuizen doet aan ecologisch groenbeheer met behulp van schaapsherder Nick Waninge die een mooie kudde Schoonebeekers heeft.

Nick Waninge en Thom Feddema

Schaapsherder en coördinator Duurzaam inventarisbeheer

Biologische maaiers voor PI Veenhuizen

18 keer per jaar al het groen kortmaaien, dat was waar het groenonderhoud binnen DJI tot voor kort op neerkwam. Sinds dit jaar is er ruimte voor ecologisch natuurbeheer. Zo begraast een kleine kudde schapen de buitenruimte rond de gebouwen van het DJI Opleidingsinstituut in Veenhuizen. Deze biologische maaiers begrazen steeds een stukje terrein, zodat bloemen en kruiden kunnen groeien.

Vijftien Schoonebeekers staan wat schuw in een hoekje van een door linten begrensde stukje veld. Bordercollië Kay wacht geduldig op instructies van schaapherder Nick Waninge. “Ongeveer 14 dagen doen ze over dit stukje”, zegt hij. “Dan hebben ze het hoge gras opgegeten, maar de bloemen en kruiden blijven staan. Daarna verplaats ik ze naar een ander stukje.”

“Het hoeft hier echt geen golfbaan te zijn”

Trapsgewijs begrazen

Dit ‘trapsgewijs begrazen’ is het idee van Thom Feddema. Behalve coördinator Duurzaam Inventaris Beheer (DIB) bij het Facilitair Bedrijf in Veenhuizen en commissielid Statencommissie(s) in Friesland is Thom een groot natuurliefhebber en houdt hij zelf ook een paar schapen. “Dit terrein grenst aan het Fochteloërveen, een Natura 2000-gebied en een van de laatste hoogveengebieden in Nederland. Doordat we hier een kleine kudde laten begrazen, blijven er altijd bloemen en kruiden voor insecten en vlinders staan. Verderop, in PI Norderhaven, doen we aan

sinusmaaien, een ecologische maaimethode waarmee hoge grassen worden weggemaaid en bloemen blijven staan.”

Geen golfbaan

De pilot met schapen in Veenhuizen is een van de drie pilotprojecten voor ecologisch groenbeheer, als onderdeel van de nieuwe aanbesteding Terreinonderhoud. De andere locaties zijn PI Grave en de DJI-vergaderlocatie in Den Dolder. “De kennis en ideeën die uit de pilots komen, verzamelen we en we kijken wat we waar kunnen toepassen.” Natuurlijk speelt het veiligheidsaspect een rol; waar gedetineerden komen, moet het groen kort zijn en waar personeel naar huis rijdt, moet de veiligheid gewaarborgd zijn. Maar alles daarbuiten hoeft echt geen ‘golfbaan’ te zijn.” Samen met Wendy Eijt, productmanager van het Facilitair Bedrijf wordt jaarlijks bekeken hoe de uitkomsten van de pilots landelijk gebruikt kunnen worden.

Cirkels sluiten

Tot november hebben de dames van Nick genoeg te begrazen. Samen met Thom bespreekt hij wat de ecologisch beste werkwijze is. “Zo mag er voor de winter juist wel kort begraasd worden, zodat de bloemen en kruiden het volgende voorjaar juist extra sterk kunnen opkomen.”

“De natuur is eten en gegeten worden en dat begint bij de bodem”, besluit Thom. “Doordat er hier altijd bloemen en kruiden staan, hebben insecten en vogels genoeg voedsel. Zo proberen we hier de cirkels te sluiten.”

Rens de Bruijn

Hoofd Kennis en Opleiding bij Strijbosch

Molestbestendige tv levert gedetineerden werk op

De tv's op de cel moeten tegen een stootje kunnen. Witgoed- en elektronicleverancier Strijbosch laat ze daarom molestbestendig maken. Dit werk wordt gedaan door gedetineerden op de In-Made-locatie van PI Vught. Het is onderdeel van de social return-afspraken als onderdeel van het contract tussen Strijbosch en DJI.

Rens de Bruijn is hoofd Kennis en Opleiding bij Strijbosch. “De tv-toestellen die mijn bedrijf aan DJI levert, zijn zo ontwikkeld dat er zo min mogelijk kapot aan kan gaan”, legt hij uit. “Omdat we al 25 jaar voor DJI werken, weten we precies waar de zwakke plekken in het toestel zitten.”

“In Vught kunnen 300 toestellen per week molestbestendig gemaakt worden”

Een van die zwakke plekken is dat de tv's in de inrichtingen nog een coax-aansluiting nodig hebben. “Er loopt een kleine kabel vanuit de muur naar het toestel. Op het moment dat iemand de tv optilt, kon de kabel de coxaansluiting kapottrekken. Daar hebben we nu een tussenkabeltje met een haakse verbinding tussen gezet, waardoor de coaxkabel direct uit het toestel getrokken wordt en er geen schade aan de aansluiting ontstaat.”

Plaat voor scherm

Een tweede aanpassing wordt momenteel door

gedetineerden in PI Vught uitgevoerd, vertelt Rens: “We laten de mannen een plaat van polycarbonaat plaatsen ter bescherming van het scherm. Als het scherm barst, kan het niet meer economisch verantwoord gerepareerd worden. Om dat te voorkomen, laten we er deze plaat van 3 millimeter dik voor zetten.”

Verschillende softwareopties

In Vught is er capaciteit genoeg om elke week 300 toestellen molestbestendig te maken. Is de klus geklaard, dan brengen de gedetineerden een verzegeling op elk toestel aan. Daarna gaan de toestellen in dozen terug naar Strijbosch. Dat klinkt omslachtig, maar daar is een goede reden voor, legt Rens uit: “De installatie van de software houden we in eigen beheer, om mogelijke fraude te voorkomen. Welke software wordt geïnstalleerd, verschilt per locatie. Er zijn inrichtingen waar geen Teletekst op mag komen, omdat je voorheen boodschappen op een bepaalde pagina kon plaatsen. Zo kunnen we per locatie softwareopties aan- en uitzetten.”

Aan een woord genoeg

De samenwerking met Roland Smans en Ad van Weert van PI Vught verloopt uitermate goed, vindt hij: “Toen ik de werkinstructies gaf, heb ik gemerkt dat de gedetineerden aan één woord genoeg hebben. Ze attenderen ons ook op fouten in de instructies en dan passen wij die aan. Ik heb het idee dat het modifierwerk toch wel favoriet bij de gedetineerden is. Dat snap ik wel; het is best uitdagend werk en je moet het wel een beetje in de vingers hebben om het goed te kunnen.”

Nieuw voedingscontract voor DJI maakt veel enthousiasme los

Op 31 mei zetten drie leveranciers in DJI Vergadercentrum Nieuwersluis hun handtekening onder een nieuw contract voor de voeding aan justitiabelen. Kernwoorden van het nieuwe contract: het wordt gevarieerder gezonder, duurzamer én socialer.

“Het is het allerbelangrijkste contract dat DJI met leveranciers afsluit”, stelt Wolter van der Vlist, adviseur Inkoopbeleid en Strategie van DJI tijdens de kick-offbijeenkomst ter ere van het nieuwe contract. Want, zegt hij: niets heeft zoveel impact op het leven van gedetineerden als de dagelijkse maaltijd. Maar er heerst veel ontevredenheid: er is te weinig variatie en de ‘zwarte bak’ waarin de dagelijkse kant-en-klaarmaaltijd wordt geleverd, verdwijnt op grote schaal de afvalcontainers in. Veelgehoord bezwaar is ook dat het oude contract gedetineerden te weinig mogelijkheden bood om zelf te koken.

Wensen inventariseren

De kiem voor het nieuwe contract werd al twee jaar geleden gelegd. Toen begon DJI in alle 26 locaties met een inventarisatie van de wensen rond voeding. De gesprekken met medewerkers en gedetineerden én de adviezen van vele deskundigen buiten DJI vormden de input voor een marktconsultatie. Daar

kwam weer een duidelijke aanbestedingsprocedure uit voort. Uit de zes cateraars die zich inschreven, koos DJI uiteindelijk drie partijen: Eurest, Vitam en Sodexo. In de regio's die zij toegewezen hebben gekregen gaan zij justitiabelen de komende jaren van ontbijt, lunch en avondeten voorzien.

Meer keuze, meer flexibiliteit

Het nieuwe contract biedt meer keuze en flexibiliteit. De leveranciers zetten vol in op aantrekkelijk en gezond eten en gaan samenwerken met lokale voedselproducenten. Naast een gezonde keuze maaltijd is het ook mogelijk om ingrediënten te bestellen, zodat gedetineerden zelf met elkaar kunnen koken. Dit alles moet leiden tot meer tevredenheid en een betere gezondheid van gedetineerden. De Vrije Universiteit Brussel, Universiteit Leiden en het Voedingscentrum gaan de komende jaren de effecten van het nieuwe voedingscontract monitoren.

“Eten is veel meer dan iets om je maag mee te vullen”, bevestigt ook An-Sofie Vanhouche van de Vrije Universiteit Brussel. Samen met de Universiteit Leiden gaat haar universiteit de komende jaren monitoren wat het effect van voeding op gedetineerden is. “De voeding die gedetineerden wordt verstrekt, geeft weer hoe een PI naar hen kijkt. Het is daarnaast een manier om een brug te slaan naar positieve ervaringen buiten de PI.”

Colour Kitchen

Bijzonder is ook dat drie leveranciers binnen het contract forse sociaal-maatschappelijke bijdragen willen leveren. Zo is Compass Group, de moederorganisatie van cateraar Eurest, een strategische samenwerking gestart met the Colour Kitchen, het bedrijf dat zich al veertien jaar succesvol inzet voor inclusie. “Wij geven mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt niet alleen een nieuwe kans, maar willen de arbeidsmarkt ook duidelijk maken dat zij op afstand van de mens staan”, vertelt Bartel Geleijnse, oprichter en directeur van het bedrijf. “We zijn in Nederland nog steeds niet in staat om een arbeidspotentieel van 1 miljoen mensen te betrekken in oplossingen waar iedereen om schreeuwt: banen.”

Begeleiding start in de PI

Aan de hand van een vaste methodiek die bestaat uit drie fasen – ontwikkelen, opleiden en plaatsen

– leidt the Colour Kitchen mensen met arbeidspotentieel naar een betaalde baan. Voor DJI wil Geleijnse hier al binnen de PI's mee starten, want: “Hoe eerder ongekend talent wordt ontdekt, hoe minder recidive.”

Elke PI waarvoor Eurest contractverantwoordelijk is, krijgt één dag per week bezoek van een coach van the Colour Kitchen. Intrinsiek gemotiveerde gedetineerden die aan de criteria rond veiligheid en gedrag voldoen én aantoonbare ervaring met koken en gastvrijheid hebben, worden al in de PI ‘voorgesorteerd’ op die betaalde baan. Dat kan in de horeca en catering zijn, maar als tijdens het proces bijvoorbeeld blijkt dat iemands beter past bij de bouw, dan neemt een sociale onderneming die in die branche actief is de begeleiding over.

Oprecht dankbaar

The Colour Kitchen is één van de voorbeelden die laten zien dat het nieuwe voedingscontract veel meer omhelst dan justitiabelen elke dag voorzien van voeding. Monique Schippers, divisiedirecteur Gevangeniswezen en Vreemdelingenbewaring van DJI, is de leveranciers dan ook oprecht dankbaar voor hun ideeën, zo vertelt ze hun in haar afsluitende woord.

Waarna het tijd is om de handtekeningen te zetten. Een jaar krijgen de drie cateraars de tijd om het nieuwe contract per locatie goed op de rit te krijgen. Als het enthousiasme zo groot blijft als op deze dag, dan kan er weleens veel ten goede veranderen.

De Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI) heeft een bijzondere maatschappelijke opdracht: de tenuitvoerlegging van vrijheidsstraffen én de aan zijn zorg toevertrouwde personen de kans bieden een maatschappelijk aanvaardbaar bestaan op te bouwen.

Inkopen met impact – het inkoopbeleid van DJI – betreft leveranciers bij die bijzondere opdracht. In deze uitgave wordt een selectie van impactvolle projecten met leveranciers geïllustreerd.

Deze brochure is een uitgave van:

**Team inkoopbeleid & strategie,
Dienst Justitiële Inrichtingen**

juli 2022 | 22404267

Hoofd- en eindredactie: Wolter van der Vlist
Vormgeving en druk: Xerox

© Ministerie van Justitie en Veiligheid, Dienst Justitiële Inrichtingen, Team inkoopbeleid & strategie
Overname van (delen van) artikelen kan alleen met toestemming van de redactie